Tekst Rijksoverheid.nl zoals gewijzigd naar aanleiding van de Motie Van der Staaij
(Kamerstukken II, 2015/16, 28 638, 135)

---

https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/draagmoeder/inhoud/draagmoederschap-buitenland

Draagmoederschap in het buitenland

Wensouders gaan soms naar het buitenland om via een draagmoeder een kind te krijgen. Dit kan voor de draagmoeder, voor het kind en de wensouders onwenselijke situaties opleveren.

Gebruik anonieme donoren onwenselijk

In landen zoals India, Oekraïne en enkele staten in de VS is commercieel draagmoederschap toegestaan. Ook het anoniem doneren van eicellen en zaadcellen is in die landen vaak geoorloofd. Daarom zijn er Nederlandse wensouders die naar het buitenland gaan om via een draagmoeder een kind te krijgen.

Nederland vindt het gebruik van een anonieme donor(en) onwenselijk. Voor zover mogelijk heeft elk kind het recht zijn of haar (biologische) ouders te kennen. Dat staat in artikel 7 van het Verdrag inzake de Rechten van het Kind.

Mogelijke uitbuiting van draagmoeders

In de meeste gevallen is bevorderen van draagmoederschap geen mensenhandel. Mensenhandel is strafbaar. Bemiddelaars en echtgenoten kunnen draagmoeders in het buitenland uitbuiten. Bijvoorbeeld door vrouwen te dwingen draagmoeder te worden. In dat geval is wel sprake van mensenhandel. Soms liggen de financiële risico's en de gezondheidsrisico's geheel of voor een groot deel bij de draagmoeder. Dat is een belangrijke aanwijzing voor uitbuiting. Dit schrijft het kabinet in een brief aan de Kamer van 27 januari 2015 over draagmoederschap en mensenhandel.

Kind naar Nederland halen soms lastig

Wanneer wensouders besluiten naar het buitenland te gaan, is het raadzaam informatie in te winnen over de regels in dat land. Bijvoorbeeld over de regels om het kind naar Nederland te halen.

Sommige landen, bijvoorbeeld Oekraïne, erkennen de wensouders direct als juridische ouders. Dit is in strijd met de Nederlandse wet. Daar staat in dat de moeder uit wie het kind geboren is, de juridische moeder is. Als de wensouder daarna bij de ambassade een Nederlands paspoort aanvraagt voor het kind, wordt deze aanvraag afgewezen. Het kind kan dan dus niet naar Nederland reizen.

India verlangt inmiddels om die reden een verklaring van de overheid van het land van de wensouders. In die verklaring moet staan dat het kind de nationaliteit zal krijgen van dat land. Of tenminste toestemming heeft om Nederland binnen te komen. Nederland geeft dergelijke verklaringen niet af.

https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/draagmoeder/inhoud/staatscommissie-onderzoekt-draagmoederschap

Staatscommissie onderzoekt draagmoederschap

Een staatscommissie heeft onderzocht of er een wettelijke regeling voor draagmoederschap moet komen.

Staatscommissie herijking ouderschap

Het kabinet heeft de Staatscommissie herijking ouderschap in 2014 opdracht gegeven om het onderzoek uit te voeren. De staatscommissie heeft op 7 december 2016 haar rapport “Kind en ouders in de 21e eeuw” aan de minister van Veiligheid en Justitie aangeboden.

Regeling voor draagmoederschap

Eén van de aanbevelingen uit het rapport van de staatscommissie is dat er een wettelijke regeling moet komen voor draagmoederschap. Die regeling moet garanderen dat het traject van draagmoederschap zorgvuldig verloopt, met respect voor de menselijke waardigheid van het kind en van de draagmoeder. De regeling moet het kind vanaf de geboorte rechtszekerheid bieden over ouders, nationaliteit, naam en gezag. Ook de draagmoeder en de wensouders krijgen zo zekerheid over hun positie en verantwoordelijkheden ten opzichte van het kind.

Zorgen over sommige praktijken in het buitenland

De Staatscommissie maakt zich grote zorgen over sommige praktijken rond draagmoederschap in het buitenland. In verschillende landen wordt de draagmoeder volstrekt onvoldoende beschermd. Ook is het onderscheid tussen draagmoederschap en kinderkoop niet scherp te maken. Kinderhandel ligt zelfs op de loer. Evenmin is gewaarborgd dat de eigen ontstaansgeschiedenis voor het kind is te achterhalen.